

Mesleki Yeterlilik Sistemi Kapsamında Topoğraf Ulusal Yeterliliğinin Değerlendirilmesi

Atınç PİRTİ¹, Kemalettin KARA²

¹Yıldız Teknik Üniversitesi, İnşaat Fakültesi, Harita Mühendisliği Bölümü, 34220, İstanbul.

²Yıldız Teknik Üniversitesi, İnşaat Fakültesi, Harita Mühendisliği Bölümü, Yüksek Lisans Geomatik Bölümü 34220, İstanbul.

Özet

Topoğraf [Seviye 4] ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu[MYK] kanunu ile anılan kanun uyarınca çıkartılan 19.10.2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete yayınlanan ulusal meslek standartlarının ve ulusal ve yeterliliklerin hazırlanması hakkında yönetmelik ve 27.11.2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete yayınlanan MYK sektör komitelerinin kuruluş, görev, çalışma usul ve esasları hakkında yönetmelik hükümlerine göre MYK'nın görevlendirdiği Türkiye Doğalgaz Dağıtıcılar Birliği[GAZBİR] tarafından hazırlanmış sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK enerji sektör komitesi tarafından incelendikten sonra MYK yönetim kurulunca onaylanmıştır.

Topoğraf [Seviye 4], iş sağlığı ve güvenliği ile çevre koruma önlemlerini uygulayarak kalite sistemleri çerçevesinde, iş organizasyonu yapan, harita, inşaat, enerji, ulaştırma, maden sektörleri başta olmak üzere kurumsal bilgiye ihtiyaç duyan tüm sektörlerde jeodezik ölçme çalışmasını gerçekleştiren bu amaçla yoğun olarak arazide çalışan, ilgili konumsal verileri standartlara ve doğruluk kriterlerine uygun şekilde sağlayan, yersel ve uydu bazlı konum belirleme sistemlerini kullanarak hassas ve doğru proje altlıkları ile haritalarının oluşmasını sağlayan ve mesleki gelişime ilişkin faaliyetleri yürüten nitelikli teknik personeldir.

Topoğraf [Seviye 4] meslek standardını esas alan Ulusal Yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulanmalı olarak gerçekleştirilmektedir. Böylelikle topoğraf ve inşaat sektörü açısından sürdürülebilir hayat boyu eğitim ile iş ilişkisinin kurulması noktasında ayrıca nitelikli ve belgelendirilmiş personellerin kamu ve özel sektöre kazandırılması, ülkedeki toplumsal düzene hukuk sistemine ve ulusal-uluslararası arenada ülkemizin konumuna sağlayacağı avantaj ve katkılar hakkında bazı öneriler, tespitler ve çözümler yapılmaya çalışılacaktır

Anahtar Sözcükler

Topoğraf, Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK), Değerlendirme, Ulusal Meslek Standardı (UMS)

Abstract

The National Occupational Standard for the National Occupational Standards published in the Official Gazette No. 29507 dated 19.10.2015 and the regulation on the preparation of the national and proficiency standards issued by the Vocational Qualifications Authority Law No. 5544 numbered 2644 and dated 27.11.2007 The Official Gazette was evaluated by taking into account the opinions of the relevant institutions and organizations in the sector prepared by the Turkish Natural Gas Distributors Association [GAZBİR], which was appointed by the FMC according to the provisions of the regulation on the establishment, duties, working procedures and principles of the MYK sector committees published in the Official Gazette. After being examined by the MYK energy sector committee, Approved.

The Topography [Level 4] is a comprehensive geodetic surveying system that performs geodetic surveying activities in all sectors that need corporate information, especially in map, construction, energy, transportation, mining sectors and in the framework of quality systems by applying occupational health and safety and environmental protection measures. Is a qualified technical person who provides precise and accurate project pads and maps using terrestrial and satellite based positioning systems, which ensures that the site is in operation, in accordance with the relevant spatial data standards and accuracy criteria, and that it carries out activities related to professional development?

According to the national competencies based on the topography [Level 4] profession standard, the measurement and evaluation to be done for the purpose of documenting is carried out in theoretical and applied in written and / or verbally at the measurement and evaluation centres where necessary conditions are met. Thus, in terms of topographical and construction sector, the establishment of business relation with sustainable lifelong education will also make some proposals, determinations and solutions about the advantages and contributions of qualified and documented personnel to public and private sectors and to provide system in the country in the national and international arenas will work.

Keywords

Topography, Vocational qualification institution, Evaluation, National Occupational Standards

1. Giriş

Ulusal meslek standartlarını meslek bazında tespit ederek yeterlilikleri belirleyen MYK(Mesleki Yeterlilik Kurumu) kişileri sınav yapmak suretiyle yeterliliklerini ölçerek belgelendirme yapan bunu yetkilendirmiş olduğu kurum ve kuruluşlarla birlikte yürüterek nitelikli personellerin piyasaya kazandırılması noktasında etkin rol oynayan. MYK'yı yakından tanımak amacıyla aşağıda detaylı bilgi verilmiştir. Bu bilgiler Topoğraf (Seviye 4)yeterliliğinin anlatılması öncesinde öncesi temel oluşturacaktır.

1.1. Myk

Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanun tasarısı, 2006 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmiş ve Komisyonlarda görüşüldükten sonra 21 Eylül 2006 tarihinde 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu olarak oy birliği ile kabul edilmiştir. MYK, 4.4.2015 tarihli ve 6645 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile çalışma hayatında çok önemli görevleri de üstlenmiştir. Bu kapsamda, ülkemizde tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde çalışanların MYK Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip olması zorunlu hale getirilmiş, çalışanlarımızın MYK sınav ve belgelendirme masraflarının işsizlik sigortası fonundan karşılanmasına yönelik düzenlemeler yapılmış ve ülkemizde verilecek tüm mesleki ve teknik eğitimin MYK tarafından yayımlanan ulusal meslek standartlarına göre verilmesi yasal zorunluluk haline getirilmiştir. Bu düzenlemeler MYK' yı görev ve sorumlulukları itibarıyla Türkiye'nin Yeterlilikler Kurumuna dönüştürmüştür.

26312 sayılı resmi gazete de yayınlanan 21.09.2006 kabul tarihli ve 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kanununun Birinci Bölüm Amaç, Kapsam ve Tanımlar bölümü madde 1'de (1) *Bu Kanunun amacı; ulusal ve uluslararası meslek standartlarını temel alarak, teknik ve meslekî alanlarda ulusal yeterliliklerin esaslarını belirlemek; denetim, ölçme ve değerlendirme, belgelendirme ve sertifikalandırmaya ilişkin faaliyetleri yürütmek için gerekli ulusal yeterlilik sistemini kurmak ve işletmek üzere Meslekî Yeterlilik Kurumunun kurulması, çalışma usul ve esaslarının belirlenmesi ile Türkiye Yeterlilikler Çerçevesiyle ilgili hususların düzenlenmesini sağlamaktır. (2) Tabiplik, dış hekimliği, hemşirelik, ebelik, eczacılık, veterinerlik, mühendislik ve mimarlık meslekleri ile en az lisans düzeyinde öğrenimi gerektiren ve mesleğe giriş şartları kanunla düzenlenmiş olan meslekler bu Kanun kapsamı dışındadır.*" denilmektedir. Yine bu kanunundan yola çıkarak Mesleki Yeterlilik Kurumunu ve Ulusal mesleki yeterlilik Sistemini tanıtmaya yardımcı kavramları burada paylaşacağız.

Bu Kanunla kendisine verilen görevleri yerine getirmek ve Kanunda belirtilen hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tâbi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip ve özel bütçeli Meslekî Yeterlilik Kurumu kurulmuştur. Kurumun kısa adı MYK'dir. Kurum, Bakanlığın (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)ilgili kuruluşudur.

1.1.1. Mesleki Yeterlilik Kurumunun Görev ve Yetkileri

- Ulusal meslekî yeterlilik sistemi ile ilgili yıllık gelişme planlarını hazırlamak, geliştirmek, uygulamasını yapmak veya yaptırmak, denetlemek; bunlara ilişkin düzenlemeleri yapmak.
- Standartları belirlenecek meslekleri belirlemek ve bu standartları hazırlayacak kurum ve kuruluşları tespit etmek.
- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa tâbi teknik ve meslekî eğitim veren yükseköğretim kurumlarında ulusal meslek standartlarına uygun eğitim ve öğretimin yapılabilmesi için Yükseköğretim Kurulu ile orta öğretim düzeyindeki meslekî ve teknik eğitim veren öğretim kurumlarında ulusal meslek standartlarına uygun eğitim ve öğretimin yapılabilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapmak.
- Ulusal meslek standartlarını temel alarak, teknik ve meslekî alanlarda ulusal yeterliliklerin esaslarını belirlemek.
- Ulusal meslekî yeterlilikler alanındaki eğitim ve öğretim kurumlarını ve programlarını akredite edecek kurumları belirlemek.
- Sınav ve belgelendirme sistemi kapsamında; yeterliliği belgelendirecek yetkilendirilmiş kurumları belirlemek ve sınavlarda başarılı olanlara sertifika verilmesini sağlamak.
- Türkiye'de çalışmak isteyen yabancıların sahip oldukları meslekî yeterlilik sertifikalarının doğruluğunu belirlemek.
- Ulusal meslekî yeterlilik standartlarını dünyadaki ve teknolojideki gelişmelere uygun olarak geliştirmek, yeterlilik standartlarını yükseltmek ve uluslararası alanda tanınmalarını sağlamak.
- Meslekî alan ve sektörler arasındaki yatay ve dikey geçişler için gerekli yeterliliklerin belirlenmesini sağlamak.
- Diğer ülkelerdeki benzer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, hizmet satın almak, projeler geliştirmek ve uygulamak, eğitim, araştırma, konferans, seminer ve yayın faaliyetlerinde bulunmak.
- Hayat boyu öğrenmeyi desteklemek ve teşvik etmek.
- Faaliyet alanına giren sair her türlü çalışmayı yapmak, olarak ifade edilmektedir.

1.2.Ulusal Meslekî Yeterlilik Sistemi

Teknik ve meslekî eğitim standartlarının ve bu standartları temel alan yeterliliklerin geliştirilmesi, uygulanması ve bunlara ilişkin yetkilendirme, denetim, ölçme ve değerlendirme, belgelendirme ve sertifikalandırmaya ilişkin kural ve faaliyetleri içermektedir.

1.3.Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi

Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu olacak şekilde tasarlanan; ilk, orta ve yükseköğretim dâhil, meslekî, genel ve akademik eğitim ve öğretim programları ve diğer öğrenme yolları ile kazanılan tüm yeterlilik esaslarını ifade eder.

1.4.Ulusal Meslek Standartları

Bir mesleğin başarı ile icra edilebilmesi için, Kurum tarafından kabul edilen, gerekli bilgi, beceri, tavır ve tutumların neler olduğunu gösteren asgari normları ifade etmektedir.

Ulusal Yeterlilik Sisteminin ana unsurlarından olan UMS taslaklarının hazırlanması ve akabinde bu taslakların yasal olarak yürürlüğe girmesindeki adımlar aşağıdaki şekildedir:

- Standardı hazırlanacak meslekler, iş piyasasının ve eğitim kurumlarının öncelikli ihtiyaçları ve Sektör Komitelerinin önerileri alınarak MYK Yönetim Kurulunca belirlenmektedir.
- Standardı hazırlanacak meslekler için ülkemizdeki istihdam kapasitesi, standart hazırlayabilecek istekli kuruluşların mevcudiyeti ve iş sağlığı ve güvenliği gibi öncelikler dikkate alınmaktadır.
- Taslak meslek standartları görevlendirilen kurum/kuruluşlarca hazırlanmaktadır.
- Sektör Komitelerinde incelenen ve doğrulanan taslak standartlar MYK Yönetim Kurulunca onaylanır.
- Resmi Gazete’ de yayımlanan standartlar ulusal meslek standardı niteliğini kazanır.
- Yürürlükte olan ulusal meslek standartları en geç beş (5) yılda bir güncellenir.

1.5.Yetkilendirilmiş Kurum

Türk Akreditasyon Kurumu veya Avrupa Birliği ile çok taraflı tanıma anlaşması imzalamış akreditasyon kurumlarından akredite edilmiş personel belgelendirme kurum ve kuruluşlarını ifade eder.

1.6.Eğitim ve öğretim kurumları

Genel orta ve yüksek eğitim-öğretim dâhil, tüm teknik ve meslekî okullar ile örgün ve yaygın eğitim kurumları ve bunların dışındaki, izinle muhtelif programlar sunan ve meslekî yeterlilikler kazandıran kurumların tümünü ifade etmektedir.

1.7.Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi

Ulusal yeterlilik sistemleri arasında kıyaslanabilirlik sağlayarak farklı ülke ve sistemlerde verilen yeterliliklerin anlaşılmasını kolaylaştıran, Avrupa Birliği tarafından kabul edilen referans çerçeveyi tanımlamaktadır.

2. Yeterlilik

Bireyin sahip olduğu, yetkili otorite tarafından tanınmış bilgi, beceri ve yetkinliği ifade etmektedir. Bu yeterlilikler kapsamında yapılan sınavdan sonra başarılı olan adaya meslekî yeterlilik kurumu onaylı belge verilmektedir. Meslekî Yeterlilik Kurumu tarafından onaylanmış, bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğini ifade eden belgelere Meslekî Yeterlilik Belgesi denir. Ulusal meslekî yeterlilikler alanındaki eğitim ve öğretim kurumlarını akredite etmek üzere Meslekî Yeterlilik Kurumu tarafından yetkilendirilen kurum ve kuruluşlar ise Eğitim akreditasyon kurumu olarak ifade edilmektedir. Sistemi tanımladıktan sonra Ulusal Meslekî Yeterlilik sistemini harita sektörü açısından incelediğimizde ise harita sektörüne ilişkin meslek standartları ve yeterlilikler aşağıda gibidir.

Tablo 1: Harita sektörü ulusal meslek standartları (UMS)

No	UMS Kodu	Resmi Gazete Yayın Tarih Sayı	Meslek Standardı Adı	Seviye	Sektör Komitesi	Hazırlayan Kuruluş(lar)
1	14UMS0425-4	06/06/2014 29022 (Mükerrer)	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 4	İnşaat	CBS Genel Müdürlüğü Yrd.Kuruluş - Anadolu Üniversitesi
2	09UMS0009-5	25/08/2009 27330 (Mükerrer)	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 5	Enerji	Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği Derneği (GAZBİR) Yrd.Kuruluş - UGETAM
3	14UMS0426-6	06/06/2014 29022 (Mükerrer)	Coğrafi Bilgi Sistemleri Uzmanı	Seviye 6	İnşaat	CBS Genel Müdürlüğü Yrd.Kuruluş - Anadolu Üniversitesi
4	12UMS0258-4	16/10/2012 28443 (Mükerrer)	Harita Kadastrocu	Seviye 4	İnşaat	Bayındır Memur-Sen
5	12UMS0258-5	16/10/2012 28443 (Mükerrer)	Harita Kadastrocu	Seviye 5	İnşaat	Bayındır Memur-Sen
6	09UMS0008-4	25/08/2009 27330 (Mükerrer)	Topoğraf	Seviye 4	Enerji	Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği Derneği (GAZBİR) Yrd.Kuruluş - UGETAM

Tablo 2: Harita sektörü ulusal yeterlilikleri (UY)

No	UY Kodu	Yeterlilik Adı	Seviye	Sektör	Revizyon	Belgelendirme Kuruluşu
1	-	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 4	İnşaat	00	<i>Şubat 2015 itibarıyla Henüz YAYINLANMADI</i>
2	12UY0040-5	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 5	Enerji	00	GAZBİR-GAZMER UGETAM
3	-	Coğrafi Bilgi Sistemleri Uzmanı	Seviye 6	İnşaat	00	<i>Şubat 2015 itibarıyla Henüz YAYINLANMADI</i>
4	13UY0117-4	Harita Kadastrocu	Seviye 4	İnşaat	00	Bayındır Memur-Sen MESYET
5	13UY0117-5	Harita Kadastrocu	Seviye 5	İnşaat	00	Bayındır Memur-Sen MESYET
6	12UY0041-4	Topoğraf	Seviye 4	Enerji	00	GAZBİR-GAZMER UGETAM

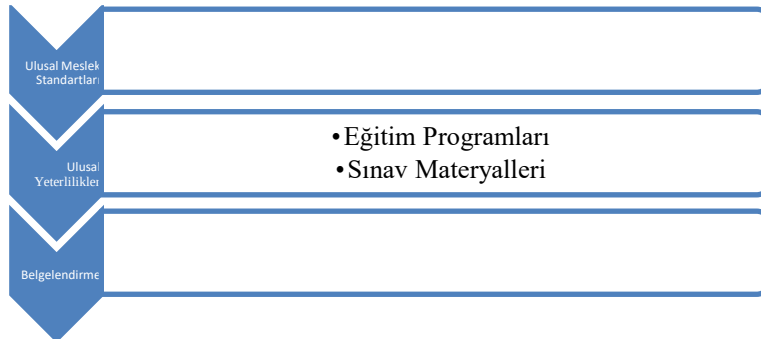
Tablo 3: Harita sektörü UMS ve UY için tavsiye edilen eğitim seviyeleri

No	UMS ve UY Adı	Seviye	Öngörülen Eğitim
1	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 4	Ortaöğretim, Önlisans
2	Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü	Seviye 5	Ortaöğretim, Önlisans
3	Coğrafi Bilgi Sistemleri Uzmanı	Seviye 6	Lisans, Lisansüstü
4	Harita Kadastrocu	Seviye 4	Ortaöğretim, Önlisans
5	Harita Kadastrocu	Seviye 5	Ortaöğretim, Önlisans
6	Topoğraf	Seviye 4	İlköğretim, Ortaöğretim

Ülkemiz nitelikli ve belgeli işgücünün yaratılması, örgün ve yaygın mesleki eğitim-öğretim verilmesi, hayat boyu öğrenmeyi desteklemek, eğitim ve istihdam arasındaki ilişkiyi güçlendirmeK, nitelikli personel ihtiyacının sağlanarak iş gücü ve kalitesinin artırılması dünya ile aynı anda akreditasyonların yapılması ve kalite güvencesi oluşturmak için MYK yetki ve sorumluluğunda UMYS kurmuştur. Uluslararası standartlarda, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesine uygun olarak işletilen bu sistemin çıktıları arasında harita sektörü ile doğrudan ilişki olan ve de bu sektörün temel çalışma alanları arasında yer alan “CBS Operatörü”, “CBS Uzmanı”, “Harita Kadastrocu” ve de “Topoğraf” isimli farklı seviyelerde UMS ve UY bulunmaktadır.

4. Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine Detaylı Bakış

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ), Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu olacak şekilde tasarlanan ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim dâhil, mesleki, genel ve akademik eğitim ve öğretim programları ile diğer öğrenme yolları ile kazanılan tüm yeterlilik esaslarını içeren ülkemize özgü UYÇ’dır. Ülkemizdeki yeterliliklerin sınıflandırılmasını sağlayan bütünsel bir yapı olarak, MEB’in sorumlu olduğu yeterlilikler, MYK’nın sorumluluğundaki ulusal yeterlilikler, YÖK koordinasyonu ve denetiminde sunulan yükseköğretim yeterlilikleri başta olmak üzere diğer sorumlu kurum/kuruluşların sorumlu olduğu tüm yeterlilikleri kapsamaktadır. TYÇ, seviye ve seviye tanımlayıcılarından oluşan bir yapıya sahiptir. TYÇ’de yer alan 8 seviye, seviye tanımlayıcıları aracılığıyla tanımlanmakta ve yeterlilik türleriyle desteklenmektedir. Yeterlilik türleri ise yeterlilik türü belirleyicileriyle tanımlanmaktadır.

Şekil 1:TYÇ süreçleri

5. Topoğraf Seviye 4 Yeterliliğinin İrdelenmesi

Topoğraf; Harita, inşaat, enerji, ulaştırma, maden sektörleri başta olmak üzere mekânsal bilgiye ihtiyaç duyan tüm sektörlerde, konumsal bilgiye dayalı ölçme çalışmasını gerçekleştiren, bu amaçla yoğun olarak arazide çalışan, ilgili jeodezik verileri bütünleyen, bu kapsamda hassas ve doğru proje altlıkları ve haritaların oluşmasını sağlayan nitelikli teknik personeldir. Topoğraflar bu amaçla, iş sağlığı ve güvenliği ile çevre koruma tedbirlerini alarak, yersel ve uydu bazlı konum belirleme teknolojilerini sürekli kullanan, 3 boyutlu konumsal bilginin standartlara ve doğruluk kriterlere uygun şekilde üretimini sağlayan, gerek arazi gerekse büro çalışmalarında işletme kalitesinin güvence altına alınmasını sağlayan meslek grubudur.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından oluşturulan Uluslararası Meslek Sınıflandırma Sistemi (International Standart Classification of Occupations- ISCO-08) içerisinde topoğraf mesleği de tanımlanmıştır. Bu kapsamda Topoğraf mesleğinin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki yeri ISCO 08: 2165 (Haritacılar, Ölçmeciler)' dir.

Birçok sektörde aktif ve etkin rol oynayan Topoğraflara yönelik olan Topoğraf (Seviye 4) Ulusal Yeterliliği 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan "Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği" hükümlerine göre hazırlanmıştır.

Yeterlilik taslağı, 07.07.2011 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü ile görevlendirilen Doğal Gaz Dağıtıcılar Birliği (GAZBİR) tarafından hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak hakkında sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmış ve görüşler değerlendirilerek taslak üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Nihai taslak MYK Enerji Sektör Komitesi tarafından incelenip değerlendirildikten ve Komitenin uygun görüşü alındıktan sonra, MYK Yönetim Kurulunun 08.02.2012 tarih ve 2012/12 sayılı kararı ile onaylanarak Ulusal Yeterlilik Çerçevesine (UYÇ) yerleştirilmesine karar verilmiştir.

1. YETERLİLİĞİN ADI : TOPOĞRAF

2. REFERANS KODU : 12UY0041-4

3. SEVİYE : 4

4. ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ: ISCO 08: 2165

5. TÜR :-

6. KREDİ DEĞERİ :-

7 A)YAYIM TARİHİ 08.02.2012 **B)REVİZYON NO** 00 **C)REVİZYON TARİHİ** -

8 AMAÇ :Bu yeterlilik Topoğraf niteliklerinin belirlenmesi ve belgelendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Ülkemizde ilgili sektörlerde mevzuata uygun olarak hassas proje altlıkları oluşturmak, yapılan imalatları haritalandırarak işletme kalitesini güven altına almak amacıyla; standartların gereklerini en üst düzeyde karşılayabilecek nitelikli personel arzının sağlanması amacıyla hazırlanmıştır.

9.YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I: 09UMS0008-4 TOPOĞRAF ULUSAL MESLEK STANDARTI

10.YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞARTLARI:

11.YETERLİLİĞİN YAPISI :

11-a) Zorunlu Birimler :

12UY0041-4/A1 Topoğraf Mesleğinde İş Sağlığı ve Güvenliği

12UY0041-4/A2 Topoğraf Mesleğinde Çevre Koruma Önlemleri

12UY0041-4/A3 Topoğraf Mesleğinde Kalite Yönetim Sistemi

12UY0041-4/A4 Topoğraf Mesleğinde Teknik Organizasyon

11-b) Seçmeli Birimler : -

11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve ilave öğrenme çıktıları:

Adayın yeterlilik belgesi alabilmesi için zorunlu yeterlilik birimlerinin tamamından başarılı olması gereklidir.

12.ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME: Yeterliliğin elde edilmesi için zorunlu yeterlilik birimlerinin sınavlarından başarılı olunması gereklidir.

13.BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ:

Topoğraf yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi, belgenin düzenlendiği tarihte başlar. Belgenin geçerlilik süresi 5 yıldır.

14.GÖZETİM SIKLIĞI :

Belgenin geçerlilik süresi içinde en az 1 kez mesleki yetkinlik başarı raporunun istenir.

15. BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ:

Belgenin iptalini gerektirecek bir durum oluşmaması ve sürenin bitiminden önce belgeli kişi en az 8 saatlik mesleki gelişime yönelik bir seminere katıldığını belgelemek kaydıyla, yeterlilik birimlerinin teorik bölümünü içeren sınava tabi tutulur. Adayın başarılı olması durumunda belgenin geçerlilik süresi 5 yıl uzatılır.

16. YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ: TÜRKİYE DOĞALGAZ DAĞITICILARI BİRLİĞİ DERNEĞİ (GAZBİR)

17. YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ: MYK ENERJİ SEKTÖR KOMİTESİ

18. MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI:08.02.2012-2012/2

Adayın sınavda başarılı olması için;

- 48 saat teorik, 80 saat uygulama olmak üzere adayın toplam 128 saat eğitim alması veya
- Topograf olarak iki yıl çalışması önerilmektedir.

Sınav süreçlerini tamamlayarak başarılı olan adaylara mesleki yeterlilik kurumu tarafından yetkilendirilmiş sınav merkezi tarafından 1-1,5 ay içerisinde adaya Myk, Türkak*, Yetkili Sınav Merkezi onaylı yasal belgesi gönderilir. Geçerliliği 5 yıl olan belge yukarı ifade edildiği gibi 5 yılda bir yenilecektir. MYK tarafından yetkilendirilmiş 70 resmi sınav merkezi bulunmakta olup bunlardan 2 tanesi Topoğraf Seviye 4 sınavını ölçme ve değerlendirme yapmakla yetkilidir. Adaylar www.myk.gov.tr sitesinde yer alan ilgili portaldan belgelerini sorgulayabilmektedir.

Tablo 4: Topoğraf Seviye 4 sınavını yapmaya yetkili kuruluşlar

GAZBİR - GAZMER Doğal Gaz Enerji Eğitim Belgelendirme ve Denetim Teknolojik Hizmetler Ltd. Şti.	GAZBİR - GAZMER	Bilgi için kuruluş ile irtibata geçiniz.
İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Teknolojileri Araştırma Mühendislik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	UGETAM	5 Kişi ve üzeri talep halinde sınav yapılmaktadır.

6.Sonuç ve Öneriler

Yukarıda tanımlanan Topoğraf ölçütleri doğrultusunda ülkemizde ve yurtdışında istihdam edilen Topoğrafların, uluslararası standartlarda oluşmuş bilgi ve beceriye sahip, eğitilmiş, nitelikli ve de belgeli işgücü olabilmeleri için belgelendirme çalışmaları devam etmektedir. Bu bağlamda Topoğraf ve inşaat sektörü açısından sürdürülebilir hayat boyu eğitim ile iş ilişkisinin kurulması noktasında ayrıca nitelikli ve belgelendirilmiş personellerin kamu ve özel sektöre kazandırılarak sistemin ülkedeki toplumsal düzene hukuk sistemine ve ulusal-uluslararası arenada ülkemizin konumuna sağlayacağı avantajlar ve katkılar artmaktadır. Topoğraf seviye 4 belgesinin, *belge zorunluluğu olan meslekler* arasına katılacağı beklenmektedir.

Topoğraf seviye 4 belgesinin yaygınlaşması ile harita, inşaat, enerji, ulaştırma, maden sektörleri başta olmak üzere kurumsal bilgiye ihtiyaç duyan tüm sektörlerde nitelikli ve kaliteli iş gücü artacak bu bağlamda ülkemizin nitelikli iş gücü, sürdürülebilir personel bilgi sistemi ve iş hukukuna katkı sağlanması suretiyle hukuki alt yapısına sağlayacağı katkılar artarak devam edecektir. Gerek akademik (YÖK, MEB vb. kuruluşlarda) ortamlarda gerek kamu spotları ile basın ve medya yoluyla tüm ülkede hâlihazırda devam eden bilgilendirme çalışmaları artırılmalı ve tehlikeli meslek grubunda sayılabilecek Topoğraf Seviye 4 belgesi alması gereken kişiler ve Topoğraf çalıştıran kurum ve kuruluşlar bilgilendirilmelidir.

Ayrıca yapılabilecek çalışmalar arasında;

- *Ulusal Mesleki Yeterliliğin ülkemiz ve yurtdışındaki durumuna dair karşılaştırma, Ulusal Mesleki Yeterlilik Sisteminin kapsamı ve işleyişi,*
- *UMYS mevcut durumu ve geliştirilmesi için yapılması gerekenler(eğitim, sınav, yaygınlaştırılma çalışmaları vb.),*
- *Ulusal Mesleki Yeterlilik ile Akademik Yeterlilik fonksiyonların karşılaştırılması ve entegrasyonu,*
- *Mesleki yeterlilikler için yapılacak yasal düzenlemeler,*
- *Sınav Akreditasyonundan sonra Eğitim Akreditasyon çalışmalarının yapılması,*
- *Tüm meslekler için standartların belirlenip yeterlilikler hazırlanması,*
- *Belgesiz Personel çalıştırılmaması hususunda yasal adımlar atılması,*
- *Ulusal Mesleki Yeterlilik adaylarının yükseköğrenime teşvik edilmesi,*
- *Harita sektörü açısından yeni standartlar yeni yeterlilikler belirlenmesi,*

hususları irdelenerek gerek ulusal mesleki yeterlilik sistemine gerekse alt başlığımız Topoğraf Seviye 4 yeterliliğine katkılar sağlanabilir.

Harita sektörü olarak yeterlilik çalışmaları kapsamında yapılacak olan yasal düzenlemelerde kamu kurumları, meslek odası, sivil toplum kuruluşları ve özellikle üniversitelerin aktif rol alması ayrıca sektörü bütünsel olarak kapsayan bu UMS ve UY'lerin değişen ve gelişen teknolojiye uygun olarak güncellenmesi, birbirleri arasındaki yatay ve dikey ilişkinin doğru kurulması, oluşturulacak yeni standart ve yeterliliklerin organizasyonu, harita sektörü açısından doğru terminoloji birliğinin kurulması ve diğer mevzuatlar ile uyum açısından yapılacak çalışmaların önemi büyük olmakla beraber devlet tarafından revize edilecek kanun ve kararnamelele kamu ve özel sektörlerde işverenler bilgilendirilerek öncelikli olarak tehlikeli mesleklerde sonrasında tüm sektörlerde belgesiz personel kalmayınca da kadar adımların hızlı şekilde atılması gerekmektedir. MYK belgesine sahip personellerin İŞKUR ve SGK veritabanına işlenmesinden dolayı personel bilgi takibi yapılarak hem kişilerin hem de kurumların hak ve menfaatleri sağlanmış olacak kişilerin özellikle sigortasız çalışmasının

önüne geçilerek işveren kurumların daha bilinçli olması sağlanarak dolaylı yönden de iş sağlığı ve güvenliği sağlanmış olacaktır.

İnşaat sektörünün vazgeçilmez personeli olan harita çalışanlarına yönelik olarak özellikle yurtdışında ulusal mesleki yeterlilik sistemine daha erken geçmiş ülkelerle temaslar kurularak, güncel teknoloji takip edilerek yenilenme işlemlerinin nitelikli gelişimi sağlanmalıdır.

Teşekkür

** Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanun'da kurumun kuruluş amacı; uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite etmek, bu kuruluşların ulusal ve uluslararası standartlara göre faaliyette bulunmalarını ve bu suretle uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca düzenlenen belgelerin ulusal ve uluslararası alanda kabulünü temin etmek amacıyla, merkezi Ankara'da olmak üzere Başbakanlıkla ilgili, özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliği haiz, kâr amacı gütmeyen, idari ve mali özerkliğe sahip, Türk Akreditasyon Kurumu, kısa adı TÜRKAK kurulmuştur.*

Kaynaklar

- 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu, Resmi Gazete Tarih: 7.10.2006 Sayı: 26312
- Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği, Resmi Gazete Tarih: 30.12.2008 Sayı: 27096
- <http://www.myk.gov.tr/>, Mesleki Yeterlilik Kurumu
- <http://www.ugetam.com.tr/>, UGETAM
- <http://www.gazmer.com.tr/>, GAZMER
- Taylan Öcalan, Atınç Pırtı Ulusal Mesleki Yeterlilik Sisteminin Harita Sektörüne Getirdikleri ve Durum Analizi, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, 15.Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı, 25-28 Mart 2015, Ankara.
- <http://www.turkak.org.tr>